

Ảnh hưởng của các hoạt động tình nguyện đến quá trình học tập và rèn luyện của sinh viên Học viện Hành chính Quốc gia

Nguyễn Thị Tế*

*ThS. Giảng viên Học viện Hành chính Quốc gia

Received: 15/9/2023; Accepted: 20/9/2023; Published: 26/9/2023

Abstract: Volunteer activities are also one of the important contents of moral and civic education for students. Students are a young, dynamic force, capable of creativity and enthusiastic participation in social activities. Based on research on the current situation, the article explores the impact of volunteer activities on the learning and training process of students at the National Academy of Public Administration and proposes some solutions to help students achieve their goals. Basic skills such as communication skills, teamwork skills, planning skills, etc. after participating in student volunteer activities, help students' development and future work. pellets.

Keywords: Volunteer activities, Students, National Academy of Public Administration

1. Đặt vấn đề

Các hoạt động tình nguyện (HĐTĐN) là những hoạt động có ý nghĩa nhân văn cao, góp phần thể hiện trách nhiệm xã hội của các cá nhân và tổ chức đối với cộng đồng. Các HĐTĐN cũng là một trong những nội dung quan trọng của giáo dục đạo đức và công dân cho sinh viên (SV). SV là một lực lượng trẻ trung, năng động, có khả năng sáng tạo và hăng hái tham gia các hoạt động xã hội.

Học viện Hành chính Quốc gia là một trong những học viện uy tín và có truyền thống lâu đời trong lĩnh vực đào tạo cán bộ quản lý nhà nước. Học viện luôn chú trọng phát triển toàn diện cho SV về mặt kiến thức chuyên môn, kỹ năng thực hành và phẩm chất nhân cách. Trong những năm qua, học viện đã tổ chức và khuyến khích SV tham gia nhiều hoạt động tình nguyện. Trên cơ sở nghiên cứu thực trạng, bài viết tìm hiểu sự ảnh hưởng của các HĐTĐN đến quá trình học tập, rèn luyện của SV Học viện Hành chính Quốc gia và đề xuất một số giải pháp giúp SV có được những kỹ năng cơ bản như kỹ năng giao tiếp, kỹ năng làm việc nhóm, kỹ năng lập kế hoạch,... sau khi tham gia các HĐTĐN SV, giúp ích cho sự phát triển cũng như công việc sau này của SV.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Khái niệm "HĐTĐN của SV"

HĐTĐN của SV là những hoạt động mà SV thực hiện nhằm đóng góp cho cộng đồng và xã hội mà không nhận bất kỳ lợi ích tài chính hay vật chất nào. Các HĐTĐN của SV có thể được thực hiện trong nhiều

lĩnh vực khác nhau, bao gồm:

- Giáo dục: Tham gia các chương trình hỗ trợ học tập, giảng dạy các kỹ năng sống cho các em nhỏ.

- Y tế: Tham gia các hoạt động hỗ trợ sức khỏe cho người già, người khuyết tật, người nghèo và các đối tượng khó khăn khác.

- Môi trường: Tham gia các hoạt động như dọn dẹp môi trường, phân loại rác thải, trồng cây xanh, bảo vệ các loài động vật hoang dã.

- Giải trí và văn hóa: Tham gia các hoạt động như tổ chức chương trình văn nghệ, tình nguyện trong các sự kiện thể thao, văn hóa.

- Từ thiện: Tham gia các hoạt động từ thiện như trao quà, ủng hộ các hoạt động nhân đạo, giúp đỡ các nạn nhân của thiên tai...

SV tham gia HĐTĐN giúp cho họ có cơ hội rèn luyện kỹ năng sống, phát triển tính tự giác, tình yêu đối với cộng đồng và xã hội. Ngoài ra, HĐTĐN cũng giúp SV phát triển kỹ năng giao tiếp, kỹ năng quản lý thời gian và phát triển tình bạn.

Đặc biệt, HĐTĐN của SV còn giúp cho cộng đồng và xã hội được hưởng lợi từ những đóng góp vô cùng quý giá của các bạn trẻ này.

2.2. Thực trạng về những HĐTĐN ảnh hưởng đến quá trình học tập và rèn luyện của SV Học viện Hành chính Quốc gia

Với truyền thống hơn 60 năm xây dựng và phát triển, Học viện Hành chính Quốc gia đã có nhiều chương trình tình nguyện được tổ chức thành công và thành công tốt đẹp bao gồm cả các chương trình

tình nguyện của Học viện, Đoàn trường, các Khoa - Trung tâm hay các CLB trong trường. Mỗi một chương trình, HĐTN đều mang lại những ý nghĩa sâu sắc, thiết thực cả về mặt vật chất cũng như tinh thần cho cộng đồng, xã hội. Tham gia vào các chương trình tình nguyện giúp SV tiếp thu được những bài học thực tế quý giá, rèn luyện được đạo đức tuổi trẻ, phát huy sức trẻ cống hiến cho xã hội, cho đất nước. Việc tổ chức các HĐTN hàng năm được coi như truyền thống quý báu của Học viện Hành chính Quốc gia.. Trong những năm qua, Học viện đã tổ chức và khuyến khích SV tham gia nhiều HĐTN như: Mùa hè xanh, Xuân tình nguyện, Tiếp sức mùa thi, Hỗ trợ người dân vùng lũ, Hỗ trợ phòng chống dịch bệnh Covid-19... Các hoạt động này không chỉ mang lại những giá trị thiết thực cho xã hội, mà còn giúp SV rèn luyện được nhiều kỹ năng mềm như: giao tiếp, làm việc nhóm, lãnh đạo, tự tin, chủ động... Các hoạt động này cũng giúp SV mở rộng kiến thức xã hội, hiểu biết về cuộc sống và con người, nuôi dưỡng lòng nhân ái và trách nhiệm xã hội.

Để phân tích ảnh hưởng các HĐTN đến quá trình học tập và rèn luyện SV Học viện Hành chính Quốc gia, tác giả đã thu thập dữ liệu nghiên cứu bằng bảng câu hỏi phỏng vấn trực tiếp, sử dụng phương pháp phân tích bằng Excel. Trên cơ sở kết quả khảo sát bằng các phiếu lấy ý kiến 152 SV, trong đó nam có 63 SV, nữ có 89 SV tham gia, chúng tôi rút ra một số kết luận như sau:

2.2.1. Những ưu điểm đạt được

- Các HĐTN được tổ chức tại Học viện Hành chính Quốc gia đã có nhiều hình thức khác nhau, tổ chức được nhiều hoạt động với nhiều nội dung đa dạng góp phần quan trọng trong việc giúp SV học tập và rèn luyện một cách xuất sắc.

- Nhận thức của SV khi tham gia hoạt động của các chương trình tình nguyện nhằm học tập và rèn luyện tương đối cao, cụ thể có thể thấy có 69.3% SV đánh giá các HĐTN có ảnh hưởng tích cực tới quá trình học tập và rèn luyện, thấy được tầm quan trọng của việc tham gia các HĐTN để học hỏi thêm nhiều kiến thức, kỹ năng, kinh nghiệm cũng như rèn luyện những đức tính cần có thông qua các HĐTN từ đó tổ chức và tham gia có hiệu quả các hoạt động này

- Các công cụ để giúp phát huy một cách tối đa khả năng học tập và rèn luyện đạo đức cho SV thông qua các HĐTN như các quy định, điều lệ hoạt động,... của học viện, Đoàn và của các CLB, đội, nhóm đã có những nội dung cụ thể, phát huy được tối ưu nhất hiệu quả việc học tập và rèn luyện của SV

tại học viện.

- Số lượng và chất lượng của các HĐTN tương đối cao, có nhiều hoạt động được tổ chức hàng năm, chất lượng bảo đảm, có tác dụng lớn tới việc rèn luyện đạo đức cho SV, đặc biệt là các HĐTN uống nước nhớ nguồn, các chương trình tình nguyện giúp đỡ các hoàn cảnh khó khăn, các chương trình hỗ trợ các đơn vị sự nghiệp công lập, các chương trình tiếp sức cho các sĩ tử,...

- Các HĐTN đã thực hiện tốt vai trò định hướng, tổ chức thực hiện, giám sát, đánh giá và kiểm tra việc rèn luyện đạo đức cho SV thông qua các hoạt động của học viện, Đoàn trường, các Phòng - Khoa - Trung tâm và các CLB tổ chức. Chất lượng rèn luyện, đánh giá xếp loại rèn luyện của SV khi tham gia các HĐTN xếp loại rèn luyện xuất sắc, tốt ở mức cao.

- Các HĐTN đã luôn nhận được sự quan tâm, chỉ đạo của lãnh đạo các đơn vị quản lý các các chương trình tình nguyện. Bên cạnh đó, những cán bộ phụ trách, những người chỉ đạo các chương trình tình nguyện cũng phát huy được năng lực của mình trong việc tổ chức và thực hiện các hoạt động mang ý nghĩa đối với xã hội để rèn luyện đạo đức cho SV.

2.2.2. Những hạn chế còn tồn tại

- Các HĐTN được tổ chức và thực hiện rất đa dạng với nhiều nội dung tuy nhiên sự thu hút SV, hiệu quả hoạt động vẫn còn những tồn tại hạn chế

- Mức độ tổ chức các hoạt động giúp thúc đẩy khả năng học tập và rèn luyện cho SV của các HĐTN chưa được thường xuyên, mặc dù đã có những hiệu quả nhất định tuy nhiên các hoạt động này thực sự tổ chức còn rời rạc, có những HĐTN tổ chức được rất nhiều lần qua các năm, nhưng có những HĐTN chỉ tổ chức được ít lần và còn hạn chế.

- Tỷ lệ SV tham gia tích cực các HĐTN tại học viện còn có tình trạng xếp điểm rèn luyện cuối kì dưới mức tốt, cụ thể là mức khá, trung bình. Điều này có thể khẳng định được việc tổ chức các HĐTN có những hiệu quả nhưng bên cạnh đó chưa phát triển đồng đều các yếu tố khác về năng lực của SV trong quá trình HĐTN.

- Về vấn đề kinh phí để tổ chức các HĐTN còn gặp nhiều khó khăn.

- Nguồn lực của các HĐTN còn nhiều hạn chế khi tổ chức các hoạt động, một số chương trình tình nguyện tổ chức các hoạt động chủ yếu từ nguồn xã hội hóa, do các thành viên tự kêu gọi, đóng góp nên việc tổ chức các hoạt động còn nhiều khó khăn, chưa phát huy được hết những hiệu quả trong việc học tập

và rèn luyện cho SV.

2.3. Một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng của các HĐTN SV tại Học viện Hành chính Quốc gia

2.3.1. Xây dựng và hoàn thiện các nội dung về định hướng, tổ chức, giám sát và kiểm tra kết quả rèn luyện đạo đức cho SV trong các câu lạc bộ thiện nguyện hay các HĐTN

Để nâng cao được hiệu quả việc rèn luyện đạo đức cho SV thông qua các HĐTN trước hết cần phải xây dựng và hoàn thiện các nội dung về định hướng, tổ chức các chương trình tình nguyện để làm cho kết quả học tập và rèn luyện của sinh viên diễn ra một cách tối ưu nhất. Các nội dung về định hướng cho SV phát triển bản thân rèn luyện đạo đức là cơ sở quan trọng để tổ chức và thực hiện các HĐTN. Nội dung định hướng bao gồm chương trình, hình thức tổ chức cũng như các yếu tố về nguồn lực để có thể thực hiện các HĐTN.

2.3.2. Nâng cao năng lực cho đội ngũ lãnh đạo, người đứng đầu các HĐTN tại Học viện Hành chính Quốc gia

Cần nâng cao năng lực cho đội ngũ này bằng cách tổ chức các hoạt động tập huấn trong chương trình kế hoạch của nhà trường bởi việc nâng cao năng lực của đội ngũ lãnh đạo các HĐTN sẽ góp phần quan trọng vào việc hỗ trợ rèn luyện đạo đức, tinh thần trách nhiệm cũng như khả năng học hỏi của SV trong nhà trường. Việc nâng cao năng lực cho đội ngũ lãnh đạo cần phải có sự quan tâm âm của Đảng ủy ban giám hiệu nhà trường đồng thời khi sự quan tâm của các đơn vị thuộc và trực thuộc nhà trường trong việc xây dựng các kế hoạch nội dung tập huấn để nâng cao năng lực.

Nâng cao năng lực cho đội ngũ lãnh đạo thông qua việc tự học hỏi của đội ngũ lãnh đạo các HĐTN thông qua việc chia sẻ các kinh nghiệm trong tổ chức. Đây là nội dung có ý nghĩa quan trọng và cần thiết để góp phần nâng cao chất lượng các HĐTN một cách hiệu quả

2.3.3. Đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền, nâng cao ý thức tự giác khi tham gia các HĐTN của học viện, các Khoa - Trung tâm và các CLB

Để nâng cao chất lượng của các HĐTN góp phần hỗ trợ quá trình học tập và rèn luyện của SV Học viện Hành chính Quốc gia thì cần đẩy mạnh công tác tuyên truyền nâng cao ý thức tự rèn luyện đối với SV.

Chính vì thế cần đẩy mạnh các hình thức tuyên truyền với nội dung tuyên truyền đa dạng. Các HĐTN đều được đăng tải trên các fanpage chính thống của

Học viện hay của các CLB, thông qua các fanpage thì có thể tuyên truyền các nội dung về rèn luyện đạo đức, các tấm gương điển hình trong việc học tập rèn luyện đạo đức từ đó sẽ góp phần hình thành ý thức của SV.

2.3.4. Một số khuyến nghị với học viện nhằm nâng cao chất lượng của các HĐTN SV tại Học viện Hành chính Quốc gia

Thứ nhất, Học viện Hành chính Quốc gia nên tiếp tục duy trì và phát triển các HĐTN cho SV, đặc biệt là những hoạt động có liên quan đến các vấn đề xã hội nóng bỏng như môi trường, giáo dục, y tế và an toàn giao thông.

Thứ hai, Học viện nên khuyến khích và tạo điều kiện cho SV tham gia các HĐTN bằng cách công nhận và ghi nhận những đóng góp của SV trong các hoạt động này.

Thứ ba, Học viện nên tổ chức các buổi huấn luyện và hướng dẫn cho SV để nâng cao chất lượng và hiệu quả của các HĐTN.

Thứ tư, Học viện nên kết hợp giữa lý thuyết và thực tiễn trong quá trình dạy và học, khai thác những kinh nghiệm từ các chương trình tình nguyện của các tổ chức tình nguyện cũng như các trường bạn.

3. Kết luận

Các HĐTN là những hoạt động có ý nghĩa cao đẹp, góp phần thể hiện trách nhiệm xã hội của SV, đồng thời giúp SV phát triển kỹ năng mềm, nâng cao nhận thức về vấn đề xã hội và cải thiện phẩm chất đạo đức. Các HĐTN còn giúp SV phát triển thái độ tích cực, ý thức trách nhiệm xã hội, lòng nhân ái và tôn trọng sự khác biệt. Nhờ vậy, SV có thể hình thành và hoàn thiện giá trị sống của bản thân, góp phần vào sự phát triển bền vững của xã hội. Tuy nhiên, các HĐTN cũng có thể gây ra một số tác động tiêu cực nếu không được tổ chức và tham gia một cách có kế hoạch và có trách nhiệm.

Tài liệu tham khảo

1. Kiều Anh (2021), *2k3 cần làm gì để không phải ngậm ngùi “nếu như...” sau 4 năm đại học*, VieZ ngày 30/07/2021.

2. Nguyễn Xuân Trường (2019), *HĐTN SV tại Trường Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh hiện nay*, Đề tài nghiên cứu khoa học, Trường Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh.

3. Hoàng Minh Tâm (2022), *Rèn luyện đạo đức cho SV Trường Đại học Nội vụ Hà Nội thông qua hoạt động của các câu lạc bộ, đội, nhóm*, Đề tài nghiên cứu khoa học, Trường Đại học Nội vụ Hà Nội.